

Waarnemingenrubriek

Weinig mensen hebben de moeite genomen om hun waarnemingen door te geven voor deze rubriek. Dit keer bijdragen van Willem Renema, John Smit, Tim Termaat en Lex Tervelde.

ERISTALIS PERTINAX OP ZEE – LEX TERVELDE

[uit een e-mailtje aan Bart Achterkamp]

‘Afgelopen 14 dagen op zee gezeten waar ik aan boord een *E. pertinax* aantrof. Mogelijk dat deze van land is meegekomen en pas later ontdekt. Ik heb trouwens wel eens eerder grote hoeveelheden *Eristalissen* aangetroffen midden op zee aan boord.’

‘Op zee in de positie 55.05 N en 003.33 E zag ik naast een boerenwaluw, een grote jager, en een Griend (tandwalvis) ook een *Eristalis pertinax* aan boord! En dat toch midden op zee op de scheiding van Engels/Nederlands continentaal plat ter hoogte van midden Denemarken.’

EUPEODES LAPPONICUS EN ANDERE SOORTEN – WILLEM RENEMA

Eupeodes lapponicus: na al een goed voorjaar, met op verschillende plaatsen (in het duin, maar ook elders) enkele vrouwtjes, vliegen er vanaf eind mei weer erg veel rond. Rond Leiden heb ik ze nu in de meeste uurhokken waargenomen, maar ook in Drenthe, ZO Groningen en Noord Brabant. Mannetjes zijn sterk territoriaal, en verdedigen vaak een plekje laag boven de grond aan de voet van dikke loofbomen. Vaak op erg donkere plekken, waar dan net een zonnestraal doordringt. Ze zweven daar dan erg zenuwachtig, en gaan dan even op de strooisel laag zitten. Overigens geldt voor *Scaeva selenitica* hetzelfde, erg talrijk in het voorjaar en in mei ook weer in grote aantallen aanwezig.

Helophilus trivittatus: Lijkt een erg goed jaar te hebben, ik kom hem op erg veel plaatsen tegen, en in veel open biotopen is hij verreweg de meest algemen soort.

De Xylotini daarentegen doen het niet zo goed, tot nog toe is vooral *X. segnis* wel talrijk, maar de meeste andere soorten, ook *X. sylvarum*, zijn relatief zeldzaam.

Dan nog gewoon wat opvallende waarnemingen, afgelopen zaterdag, 22-6-2002, vloog *Eumerus ornatus* op de Riesenbergen en het Hoge bos. Ook deze soort is territoriaal, maar staat soms erg hoog.

Verder een opvallende waarneming, *Sphegina verecunda*, langs de Beerze bij de Campina. De eerste waarneming die niet langs de oost grens gedaan is (zie artikel van John Smit in NFM 16).

PLANKEN WAMBUIJS – JOHN SMIT

Tijdens inventarisaties van bijen en wespen in Planken Wambuis (Veluwe) op 13 mei vond Jan Smit (de vader van John) leuke zweefvliegen. De leukste hiervan was *Psilota anthracina*, een echte zeldzaamheid die tot voor kort alleen bekend was uit Twente en Friesland. Hij ving twee vrouwtjes. Bovendien ving hij een vrouwtje *Cheilosia caerulescens*, een *Criorhina floccosa* en maar liefst 30 mannetjes *Criorhina pachymera*.

Toen John Smit (de zoon van Jan) op 18 mei naar dezelfde plek ging, vond hij nog eens vijf mannetjes en een vrouwtje van *Psilota anthracina*, een vrouwtje *Criorhina floccosa* en 20 mannetjes en drie vrouwtjes *Criorhina pachymera*.

CHALCOSYRPHUS EUNOTUS – TIM TERMAAT

Chalcosyrphus eunotus werd in 2000 door Willem Renema voor het eerst in Nederland gevangen in het Bunderbos (Renema 2001). Nieuwe waarnemingen in hetzelfde gebied suggereren dat deze soort daar een populatie heeft.

Op 21 april 2002 ving Tim Termaat een vermoedelijke *C. eunotus* in het gebied ‘Smalbroeken’ langs de Beerze op de Kampina (Noord-Brabant). Helaas is dit exemplaar niet verzameld. Om zekerheid te krijgen zou het goed zijn als iemand er volgende voorjaar eens een kijkje zou nemen. Het gebied lijkt wat biotoop betreft geschikt voor de soort: stromend water met omgevallen bomen er in.

LITERATUUR

Renema, W. 2001. Drie maal is scheepsrecht, de zweefvlieg *Chalcosyrphus eunotus* terug op de Nederlandse lijst (Diptera: Syrphidae). – Nederlandse Faunistische Mededelingen 15: 111-115.